

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Gmina Chrzanów prowadzi działalność kulturalną poprzez utworzenie samorządowej instytucji kultury pn. Gminna Biblioteka Publiczna w Chrzanowie, której głównym zadaniem jest gromadzenie i opracowywanie zbiorów bibliotecznych, promowanie czytelnictwa, upowszechnianie kultury, integracja społeczna oraz pielęgnowanie lokalnych tradycji. Ważną rolę w procesie zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy Chrzanów pełnią również Koła Gospodyń Wiejskich, które angażują się w gminne wydarzenia edukacyjne i kulturalne.

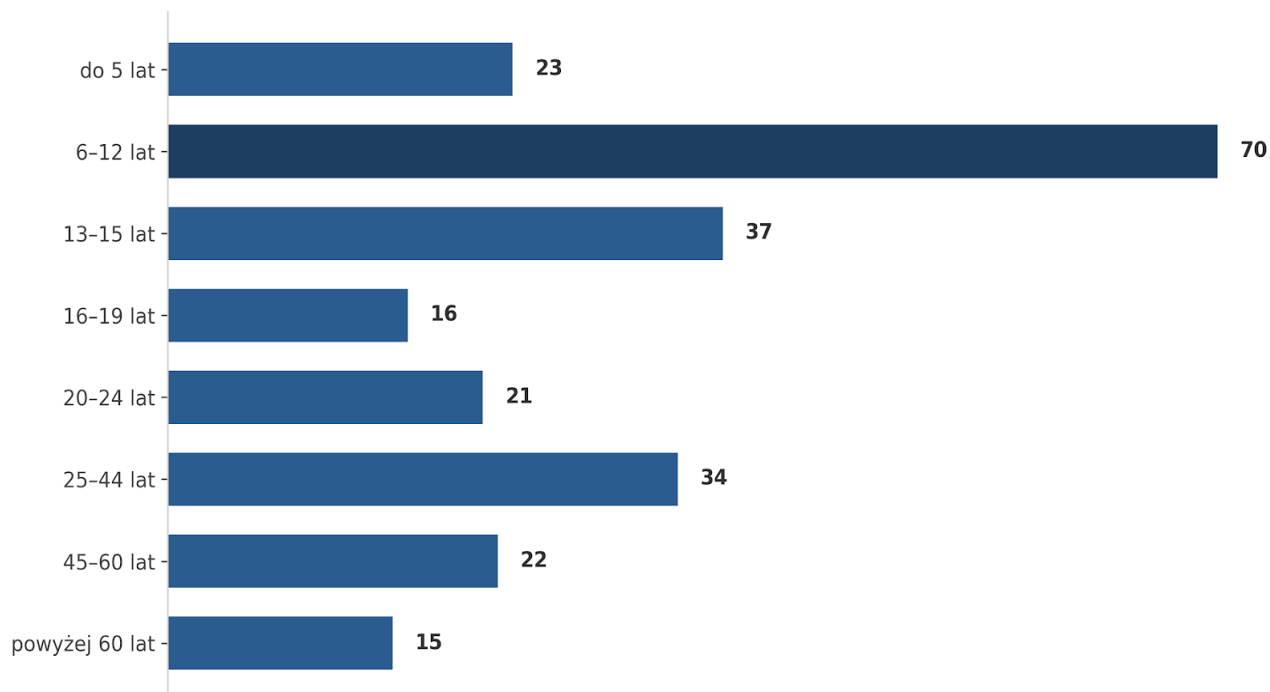
Gminna Biblioteka Publiczna W Chrzanowie

Gminna Biblioteka Publiczna w Chrzanowie, 23-305 Chrzanów jest jednostką organizacyjną, dla której organizatorem jest Gmina Chrzanów. Przedmiotem działalności biblioteki jest gromadzenie, opracowanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych, a przede wszystkim udostępnianie zbiorów czytelnikom oraz prowadzenie działalności informacyjnej. Stan księgozbioru na dzień 31.12. 2024 r. wyniósł 7340 woluminów. W roku 2024 zakupiono do biblioteki 191 pozycji książkowych na łączną kwotę 6 000,00 zł. w tym 3 000,00 zł. z dotacji jednostki samorządowej, 3 000,00 zł. z dotacji ministerialnej.

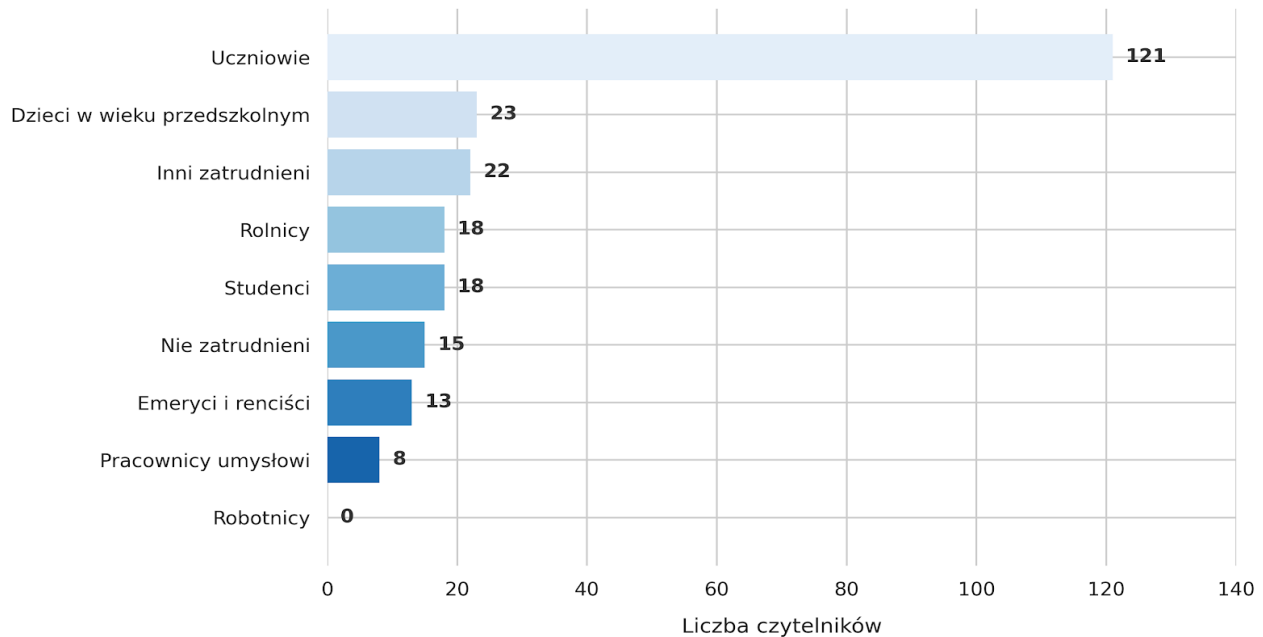
Czytelnictwo

Zarejestrowano w 2025 roku ogółem 238 czytelników.

Struktura wiekowa czytelników GBP w Chrzanowie w 2025 roku (Liczba osób w poszczególnych przedziałach)

Struktura czytelników GBP w Chrzanowie w 2025 r. (według zajęcia)

Wypożyczalnia

Ogółem wypożyczono 4 591 książek i czasopism.

Księgozbiór wypożyczano czytelnikom na zewnątrz oraz udostępniano w bibliotece.

Wypożyczenia kształtowały się następująco:

- na zewnątrz wypożyczono czytelnikom 4 316 książek i czasopism
- na miejscu udostępniono 275 książek i czasopism.

Formy promocji książki i pracy z czytelnikami:

- pomoc w wyszukiwaniu materiałów;
- dyskusja z czytelnikami na temat przeczytanych książek;
- pomoc w wyborze odpowiedniej lektury;
- udostępnianie warsztatu informacyjnego;
- realizacja Edukacji czytelniczej i kulturalnej;
- wdrażanie do samodzielnego korzystania ze zbiorów bibliotecznych;
- instruktaż indywidualny i grupowy;
- poradnictwo metodyczne – udostępnianie literatury popularno-naukowej;
- informacja o zakupionych nowościach wydawniczych;
- rozpoznawanie potrzeb czytelniczych użytkowników biblioteki;
- promowanie postawy szacunku dla książki;
- dobór odpowiednich tytułów podczas zakupu książek i czasopism zgodnie z zainteresowaniami czytelników;
- organizowanie wystaw okolicznościowych w bibliotece.

Sprawozdanie finansowe

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Chrzanowie realizowała zadania w zakresie finansowania kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w oparciu o dotacje podmiotowe i celowe o łącznej wartości 203 278,54 zł.

Struktura pozyskanych środków finansowych kształtowała się następująco:

Źródło finansowania	Kwota dotacji (zł)	Udział procentowy
Budżet Gminy Chrzanów (dotacja podmiotowa)	200 778,54 zł	98,8%
Biblioteka Narodowa (dotacja celowa – NPRCz 2.0)	2 500,00 zł	1,2%
RAZEM	203 278,54 zł	100,0%

Głównym źródłem finansowania bieżącej działalności instytucji były środki zabezpieczone w budżecie Gminy Chrzanów, stanowiące blisko 99% wszystkich przychodów z tytułu dotacji. Uzyskane wsparcie zewnętrzne z Biblioteki Narodowej posłużyło jako wkład celowy na rozwój i odnowienie zasobów czytelniczych placówki.

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0

W 2025 roku Gminna Biblioteka Publiczna (GBP) w Chrzanowie kontynuowała działania mające na celu modernizację oraz podnoszenie atrakcyjności swoich zbiorów, aktywnie pozyskując środki zewnętrzne. Instytucja z powodzeniem zrealizowała zadanie w ramach **Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021–2025** (Priorytet 1: Poprawa oferty bibliotek publicznych, Kierunek Interwencji 1.1: Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych). Na realizację projektu pozyskano dofinansowanie ministerialne w wysokości **2 500,00 zł**. Wpłynęło ono kluczowo na strukturę rocznych zakupów placówki – woluminy nabyte ze środków dotacji stanowiły aż 35% całkowitego udziału w zakupach bibliotecznych w raportowanym okresie.

Dzięki pozyskanym środkom księgozbiór GBP w Chrzanowie powiększył się łącznie o **239 jednostek inwentarzowych**, dostosowanych do potrzeb odbiorców w każdej grupie wiekowej. Struktura rzeczowa zakupionych nowości wydawniczych przedstawiała się następująco:

- **Literatura dla dzieci i młodzieży (61 pozycji):** w tym książeczki edukacyjne dla najmłodszych, literatura beletrystyczna oraz aktualne lektury szkolne;
- **Literatura dla czytelników dorosłych (176 pozycji):** obejmująca nowości z zakresu beletrystyki (autorów polskich i zagranicznych) oraz literaturę faktu;
- **Księgozbiór podręczny (2 pozycje):** publikacje o charakterze popularnonaukowym.

W ramach realizowanej polityki przeciwdziałania wykluczeniu i odpowiadania na specjalne potrzeby użytkowników, część zakupionego księgozbioru stanowią pozycje z powiększoną czcionką, dedykowane osobom słabowidzącym oraz seniorom.

Efekty realizacji zadania: Główny cel projektu został w pełni osiągnięty. Nastąpiło zauważalne zwiększenie udziału nowości wydawniczych w ogólnych zbiorach, co bezpośrednio przełożyło się na podniesienie atrakcyjności oferty instytucji, wzrost poziomu czytelnictwa oraz optymalizację dostępności literatury naukowej, edukacyjnej i stricte rozrywkowej dla mieszkańców gminy.

Książki zakupione z programu NPRC 2.0

Mała Książka Wielki Człowiek

W roku 2025 Gminna Biblioteka Publiczna w Chrzanowie kontynuowała aktywne działania na rzecz rozwoju czytelnictwa wśród najmłodszych mieszkańców gminy poprzez udział w ogólnopolskim projekcie „Mała książka – wielki człowiek”. Jest to flagowy program Instytutu Książki, realizowany we współpracy z bibliotekami publicznymi, którego celem jest zachęcenie rodziców do częstego odwiedzania bibliotek i codziennego, wspólnego czytania z dziećmi od najmłodszych lat. Projekt skierowany jest do dzieci w wieku przedszkolnym (3–6 lat). Każde dziecko, które w 2025 roku zostało zapisane do GBP w Chrzanowie lub już wcześniej było jej czytelnikiem, a odwiedziło placówkę osobiście, otrzymało bezpłatną Wyprawkę Czytelnika. W skład pakietu wchodziła wyjątkowa książka dostosowana do wieku odbiorcy oraz Karta Małego Czytelnika do zbierania pamiątkowych naklejek.

Za każdą wizytę w bibliotece zakończoną wypożyczeniem przynajmniej jednej książki z działu dziecięcego, przedszkolak otrzymywał kolorową naklejkę. Po zebraniu dziesięciu naklejek dziecko zostało uroczystie uhonorowane imiennym Dyplomem Małego Czytelnika, co stanowiło dla najmłodszych silną motywację do regularnych odwiedzin. Udział w kampanii „Mała książka – wielki człowiek” przyniósł wymierne korzyści dla rozwoju społecznego i kulturalnego gminy Chrzanów:

- Budowanie nawyków czytelniczych: Akcja skutecznie zakorzeniała w najmłodszym pokoleniu nawyk regularnego obcowania z literaturą, co bezpośrednio przekłada się na lepszy rozwój emocjonalny i intelektualny dzieci.

- Wzrost liczby najmłodszych użytkowników: Kampania stanowiła doskonały impuls dla rodziców i opiekunów do formalnego zapisania dzieci do biblioteki. W efekcie tych działań dzieci w wieku przedszkolnym stanowiły w 2025 roku blisko 10% (9,7%) ogółu zarejestrowanych czytelników naszej placówki.
- Integracja międzypokoleniowa: Projekt zakłada aktywny udział dorosłych (rodziców, dziadków), dzięki czemu biblioteka publiczna umacnia swoją pozycję jako przyjazne, wielopokoleniowe centrum spotkań i lokalnej aktywności.

Zdjęcie GBP

Warsztaty i zajęcia w bibliotece

Gminna Biblioteka Publiczna w Chrzanowie, poza podstawowymi funkcjami, pełni rolę dynamicznego centrum życia społecznego i ochrony dziedzictwa kulturowego. W roku sprawozdawczym placówka zorganizowała szereg warsztatów i spotkań ukierunkowanych na podtrzymywanie lokalnych tradycji oraz integrację międzypokoleniową.

- Działania dla dzieci: W ramach zajęć literacko-artystycznych oraz plastycznych najmłodsi poznawali regionalne legendy i baśnie. Rozwijali także zdolności manualne, ucząc się m.in. tworzenia tradycyjnych kwiatów z krepiny.
- Aktywizacja seniorów: Starszy mieszkańcy gminy angażowali się w warsztaty rękodzieła obrzędowego. W ciągu roku przygotowywali tradycyjne palmy wielkanocne, wieńce na oktawę Bożego Ciała oraz stroiki okolicznościowe na Wszystkich Świętych i Boże Narodzenie.

Organizowane przedsięwzięcia pozwoliły na stworzenie przestrzeni, w której seniorzy mogli naturalnie przekazywać wiedzę o lokalnych zwyczajach młodszemu pokoleniu. Działalność ta skutecznie połączyła edukację regionalną z budowaniem silnych więzi sąsiedzkich i przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu.

Kreatywne Ferie 2025

W okresie ferii zimowych Gminna Biblioteka Publiczna w Chrzanowie, przy wsparciu Wójta Gminy Chrzanów, Pana Marcina Sulowskiego, zorganizowała cykl spotkań dla najmłodszych mieszkańców gminy pod hasłem „Kreatywne Ferie”. Inicjatywa spotkała się z dużym zainteresowaniem ze strony lokalnej społeczności, oferując dzieciom bezpieczną, rozwijającą i atrakcyjną formę spędzenia czasu wolnego.

- **Zajęcia artystyczne i edukacyjne:** Dzieci poznawały nowe techniki plastyczne, tworząc m.in. prace na płótnie. Zorganizowano również obchody Dnia Kota oraz gry i zabawy integracyjne (puzzle, gry planszowe).
- **Aktywności animacyjne:** Przeprowadzono warsztaty ruchowe, malowanie twarzy, zaplatanie kolorowych warkoczyków oraz zabawy z bańkami mydlanymi i balonami.
- **Kino zimowe:** W ramach spotkania zorganizowano projekcję filmu „W głowie się nie mieści 2”, poruszającego ważną dla rozwoju najmłodszych tematykę emocji.
- **Wydarzenia okolicznościowe:** Akcję zwieńczył bal karnawałowy połączony z tradycyjnym poczęstunkiem z okazji tłustego czwartku

Sukces przedsięwzięcia był możliwy dzięki efektywnej współpracy instytucji kultury z podmiotami zewnętrznymi oraz organizacjami pozarządowymi.

II Gminny Turniej Szachowy

W dniu 12 kwietnia 2025 roku w Chrzanowie odbył się II Gminny Turniej Szachowy, którego głównym celem była popularyzacja „królewskiej gry” wśród mieszkańców, integracja międzypokoleniowa oraz rozwijanie u uczestników umiejętności logicznego myślenia, cierpliwości i dyscypliny. W rywalizacji wzięło udział łącznie 14 mieszkańców z terenu gminy. Zgodnie z obowiązującym regulaminem turnieju, z uwagi na liczbę zgłoszeń, organizatorzy podjęli decyzję o przeprowadzeniu zawodów w dwóch kategoriach wiekowych, obejmujących 9 uczniów szkół podstawowych oraz 5 uczestników powyżej 15. roku życia. Zawody zostały rozegrane systemem szwajcarskim, polegającym na kojarzeniu zawodników w kolejnych rundach na podstawie liczby zdobytych punktów. Zastosowanie tej metody pozwoliło na zapewnienie wyrównanego poziomu sportowego, sprawiedliwej rywalizacji oraz możliwości rozegrania partii z przeciwnikami o zbliżonych umiejętnościach. Turniej dostarczył uczestnikom wielu sportowych emocji, stanowiąc jednocześnie cenną lekcję pokory i strategicznego myślenia. Sukces organizacyjny oraz wysokie zaangażowanie graczy potwierdziły zasadność kontynuacji tego typu przedsięwzięć, dlatego samorząd planuje organizację kolejnych edycji turnieju w celu systematycznego rozwoju pasji szachowej w naszej gminie.

III Regionalny Przegląd Pieśni Śpiewaka Ludowego Stanisława Fijałkowskiego

W dniu 29 czerwca 2025 roku w Chrzanowie odbył się III Regionalny Przegląd Pieśni Śpiewaka Ludowego Stanisława Fijałkowskiego. Wydarzenie to stanowiło istotny element pielęgnowania lokalnego dziedzictwa kulturowego, służąc integracji środowisk miłośników folkloru, wymianie doświadczeń artystycznych oraz motywowaniu młodego pokolenia do aktywności w obszarze kultury tradycyjnej. W tegorocznej edycji udział wzięło łącznie 14 podmiotów wykonawczych, w tym 9 zespołów śpiewaczych, 1 solista instrumentalista oraz 4 solistów śpiewaków. Część oficjalną uświetnił występ młodzieży z Publicznej Szkoły Podstawowej w Chrzanowie, która zaprezentowała układ choreograficzny do poloneza, a także pozakonkursowy pokaz lokalnego zespołu śpiewaczego. Prezentacje konkursowe oceniało powołane jury w składzie: Iwona Grabowska, Wiesława Sulowska oraz Leszek Jarosz. Wydarzenie uatrakcyjnił koncert gościnny Orkiestry „Podróżniacy”, który spotkał się z bardzo pozytywnym odbiorem zgromadzonej publiczności. Głównym organizatorem przedsięwzięcia było Koło Gospodyń Wiejskich „Chrzanowianki”. Inicjatywa została zrealizowana przy partnerskim współudziale Starostwa Powiatowego w Janowie Lubelskim, Gminy Chrzanów na czele z Wójtem Marcinem Sulowskim oraz

Gminnej Biblioteki Publicznej w Chrzanowie. Organizatorzy wyrazili oficjalne podziękowania za wsparcie techniczne, obecność licznie przybyłych mieszkańców oraz szczególną obecność rodziny patrona przeglądu, śp. Stanisława Fijałkowskiego, co podkreśliło regionalną i międzypokoleniową rangę wydarzenia.

Festyny rodzinne dla mieszkańców

W dniu 3 sierpnia 2025 roku na boisku sportowym w Chrzanowie odbył się Gminny Piknik Rodzinny, zorganizowany wspólnie przez Wójta Gminy Chrzanów, Ochotniczą Straż Pożarną w Maliniu oraz Gminną Bibliotekę Publiczną. Wydarzenie to, połączone z Gminnymi Zawodami Sportowo-Pożarniczymi OSP i MDP, miało na celu integrację międzypokoleniową mieszkańców oraz stworzenie atrakcyjnej oferty kulturalno-rozrywkowej dla całych rodzin. Szczególny nacisk położono na przygotowanie bogatego programu dla dzieci i młodzieży, który zapewnił najmłodszym bezpieczne i aktywne spędzenie czasu wolnego. Wśród licznych atrakcji dla najmłodszych mieszkańców znalazły się bezpłatne strefy rekreacyjne z dmuchanymi zamkami i zjeżdżalnią,

stanowisko do malowania twarzy oraz cieszące się dużym zainteresowaniem widowiskowe piana party. Dodatkowo młodzież miała możliwość wzięcia udziału w pokazach specjalistycznego sprzętu pożarniczego, co połączono z elementami edukacji w zakresie bezpieczeństwa i pierwszej pomocy. Piknik, zakończony wspólną zabawą taneczną przy oprawie muzycznej zespołu „Zespoleni”.

Gminne Obchody Święta Niepodległości

W dniu 11 listopada zorganizowano uroczyste gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości, których organizatorami byli Wójt Gminy Chrzanów oraz Gminna Biblioteka Publiczna. Wydarzenie to stanowiło powrót do kluczowych wydarzeń z 1918 roku, kiedy to po 123 latach zaborów, niewoli oraz prób wynarodowienia przez sąsiednie mocarstwa, Państwo Polskie odzyskało suwerenność i powróciło na mapę świata. Rocznicą ta, będącą symbolem niezłomności, patriotyzmu oraz odrodzenia narodowego, stała się dla lokalnej społeczności okazją do zmanifestowania przywiązania do tradycji państwowych oraz wspólnoty lokalnej. Główne uroczystości rozpoczęły się o godzinie 9:00 nabożeństwem w intencji Ojczyzny, odprawionym w Kościele pw. św. Jacka w Chrzanowie, podczas którego modlono się za pokolenia Polaków walczących o wolność. Po zakończeniu mszy świętej władze gminy złożyły kwiaty po czym przeprowadzono uroczysty przemarsz pocztów sztandarowych na plac przed budynkiem Urzędu Gminy, gdzie dokonano oficjalnego podniesienia flagi państwowej na maszt. Doniosłym momentem było wspólne odśpiewanie hymnu narodowego. Druga część uroczystości, mająca na celu integrację mieszkańców i popularyzację pieśni patriotycznych, odbyła się w remizie Ochotniczej Straży Pożarnej w Chrzanowie, gdzie zaprezentowano okolicznościowy program artystyczny przygotowany przez uczniów ze szkół podstawowych z Chrzanowa, Łady i Otracza. W repertuarze pieśni patriotycznych zaprezentowały się również KGW z terenu gminy. Wydarzenie, przypominające o wartości suwerenności we współczesnym świecie, zwieńczył przygotowany dla wszystkich uczestników poczęstunek.

Koła Gospodyń Wiejskich

Koła Gospodyń Wiejskich (KGW) funkcjonujące na terenie Gminy Chrzanów stanowią kluczowy filar aktywizacji społecznej oraz ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego. Ich bieżąca działalność koncentruje się na kultywowaniu tradycji, integracji międzypokoleniowej mieszkańców, a także rozwoju przedsiębiorczości i pasji zawodowych kobiet. Na terenie gminy zarejestrowane są cztery podmioty: Stowarzyszenie KGW „Biała Łada”, KGW „Chrzanowianki”, KGW „Malinianki” oraz KGW „Otroczanki”. Panie aktywnie pozyskują środki zewnętrzne, w tym dotacje z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) oraz fundusze celowe, co pozwala na organizację wydarzeń o zasięgu lokalnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim.

Koło Gospodyń Wiejskich „Chrzanowianki”

Działalność KGW „Chrzanowianki” w 2025 roku koncentrowała się wokół wydarzeń kulturalnych gminy oraz kultywowania tradycji widowisk obrzędowych. Koło wystąpiło w roli głównego organizatora III Regionalnego Przeglądu Pieśni Śpiewaka Ludowego Stanisława Fijałkowskiego w Chrzanowie, ściśle współpracując z administracją samorządową oraz Gminną Biblioteką Publiczną. Członkinie koła aktywnie włączały się w oprawę gastronomiczną imprez cyklicznych, takich jak „Kreatywne Ferie”. W wymiarze artystycznym KGW „Chrzanowianki” realizowało program występów z tradycyjnym spektaklem „Herody”, prezentując go m.in. w kościołach w Chrzanowie, Godziszowie, Janowie Lubelskim i Andrzejowie, a także w Domu Pomocy Społecznej „Barka”. Ponadto koło z powodzeniem reprezentowało gminę na festiwalach zewnętrznych, biorąc udział w XV Ogólnopolskim Przeglądzie Zespołów i Grup Kolędniczych w Lublinie, Międzypowiatowym Przeglądzie Tradycyjnych Kolęd i Pastorałek w Modliborzycach, XIII Międzypowiatowym Przeglądzie w Polichnie oraz Eliminacjach Regionalnych do 59. Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych.

Koło Gospodyń Wiejskich „Otroczanki”

W roku sprawozdawczym KGW „Otroczanki” wykazało się wysoką dynamiką działań na rzecz społeczności lokalnej, efektywnie zarządzając m.in. pozyskaną dotacją celową z tzw. bonu frekwencyjnego. W maju 2025 roku członkinie koła zabezpieczyły pod względem gastronomicznym i organizacyjnym obchody jubileuszu 80-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Otroczu, goszcząc uczestników w lokalnej remizie. Kluczową samodzielną inicjatywą koła była organizacja Dnia Rodziny, który odbył się 1 czerwca 2025 roku. Wydarzenie to, skierowane do wszystkich mieszkańców, sfinansowano w całości ze środków dotacyjnych, zapewniając dzieciom bezpłatne atrakcje, w tym dmuchańce, konkursy z nagrodami, oprawę muzyczną DJ-a oraz poczęstunek. Na płaszczyźnie promocji regionalnej poza granicami gminy, KGW „Otroczanki” reprezentowało samorząd podczas Festiwalu Kaszy „Gryczaki”. W konkursie na potrawę regionalną na bazie kaszy za autorskie danie: kaczka faszerowana kaszą gryczaną KGW „Otroczanki” otrzymało wyróżnienie.

Koło Gospodyń Wiejskich „Malinianki”

KGW „Malinianki” w roku 2025 realizowało zadania statutowe ukierunkowane na edukację historyczną, podtrzymywanie tożsamości narodowej oraz organizację czasu wolnego dla najmłodszych. Członkinie koła wzięły aktywny udział w Festiwalu Oręża w Janowie Lubelskim, promując tradycje patriotyczne i kulinarne regionu. W ramach lokalnej działalności społecznej i integracyjnej koło zorganizowało dla dzieci z terenu swojego sołectwa Dzień Dziecka oraz spotkanie z Mikołajem, dbając o budowanie więzi sąsiedzkich oraz wsparcie rodzin w okresie przedświątecznym.

Stowarzyszenie KGW „Biała Łada”

Członkinie stowarzyszenia regularnie reprezentowały gminę w regionalnych przeglądach muzyki i pieśni tradycyjnej, biorąc udział w XI Międzygminnym Festiwalu Muzyki Ludowej im. Anny Malec w Jędrzejówce, III Regionalnym Przeglądzie Pieśni Śpiewaka Ludowego Stanisława Fijałkowskiego oraz lokalnych spotkaniach z pieśnią maryjną i religijną, wnosząc istotny wkład w zachowanie unikalnego folkloru muzycznego Roztocza i Ziemi Janowskiej.

